

Till gruppledarna i samtliga partier
i Sunne kommun

Synpunkter från ställföreträdare angående förändrade matleveranser

Efter att matleveranserna från Allégården och matinköp i butik vid årsskiftet ersattes med digitala varuinköp har ett stort antal ställföreträdare hört av sig till överförmyndarhandläggarna. De har dels synpunkter på den mycket bristfälliga informationen kring införandet av de nya rutinerna, och har dels uttryckt stor oro för vad denna förändring innebär för huvudmännen.

Flera ställföreträdare fick reda på förändringen i efterhand, då informationen skickats till huvudmännen som i många fall inte hade förmåga att ta till sig vad det stod i meddelandet.

I meddelandet framgick att man var tvungen att ha bank-ID för att beställa från butikerna i centrala Sunne, och att man måste ordna detta före årsskiftet. Bank-ID är ingen självklarhet för alla berörda, och meddelandet var daterat 2024-12-09 så det var inte mycket tid till förberedelse när informationen väl kom fram till den som kunde agera.

Det framgick också att det vid leverans var "viktigt att du är hemma och kan öppna din dörr när varorna blir hemlevererade". Även om man vid beställning valt dag och tid för leverans kan försening uppstå, och det är inte självklart att alla huvudmän är rörliga och kan öppna dörren, eller att hemtjänstpersonal finns på plats om det dröjer.

Förutom de här mer praktiska frågorna är många ställföreträdare oroliga över matens näringsinnehåll och de ökade kostnader det nya systemet kan medföra. Huvudmännen är i många fall beroende av näringsrik kost, och den som tidigare levererats från Allégården har varit anpassad därefter, och rikligt tilltagen. För att få samma mängd kan man nu behöva köpa två färdigrätter.

Vid förfrågan på Allégården har ställföreträdare fått veta att man fortsättningsvis kan få matlådor under förutsättning att man hämtar dem där och betalar själv – och under förutsättning att det finns mat kvar; det går inte att beställa i förväg. Priset har höjts till 95 kr då man inte längre kan erbjuda kylda matlådor.

När det gäller näringen ska kyld mat från butik enligt uppgift ha samma näringsinnehåll som maten från Allégården, medan de frysta matlådorna har lägre näringsinnehåll och bör ses som ett komplement.

Möjligheten att sitta vid en platta och beställa digitalt kan få olika följder. Vissa huvudmän ser massor av saker de vill ha och får hjälp att beställa alltsammans. Andra ser mer till priset, och anser sig inte ha råd med saker de egentligen skulle behöva. I första fallet blir det stora oförutsedda kostnader ganska omgående, och i det andra risk för näringsbrist och försämrad hälsa på sikt.

En ställföreträdare fick en månadsfaktura från butiken på över 4 100 kr. Huvudmannen hade förutom mängder av frysta och färska rätter bland annat köpt 39 liter mjölk och 7 liter saft på en månad, vilket – förutom kostnaden – inte alls var lämpligt med dennes sjukdomsbild.

En annan ställföreträdare berättade om att anhöriga vid besök hos huvudmannen funnit kylskåpet fullt med köttbullar, kåldolmar m m – rätter som huvudmannen, som varit vegetarian hela sitt vuxna liv, inte äter. Det var mängder av mat som inte gick åt utan fick slängas. En huvudman med demenssjukdom kanske kunde tala om för hemtjänsten vad som skulle handlas när man skrev en lista på det gamla sättet, men det är en helt annan sak att se bilder på plattan och förstå vad man faktiskt beställer.

Hemtjänstpersonalen har heller inte insyn i huvudmännens ekonomi, vilket gör det svårare med denna typ av beställningar jämfört med att som tidigare få en specifik summa insatt på betalkortet månadsvis och därmed veta vad man hade att röra sig med.

Ställföreträdarna har också diskuterat vad som ska prioriteras när nya fakturor med höga belopp dyker upp. Flera anser att hyra/el, försäkring och telefon bör ha högsta prioritet, därefter mat, och därefter kostnad för hemtjänst – om pengarna räcker.

En ställföreträdare hade frågat på Coop hur leveranserna fungerar och fått svar att all packning och leverans sköts av Coop i Hagfors. Detta gäller den frysta maten, kylda lådor kommer från ett företag i Stockholm som kör ut runt om i landet. Detta anser ställföreträdaren rimmar illa med vad som står i den miljöstrategi som finns på kommunens hemsida, där det framgår att kommunen ska arbeta för minskat matsvinn, ökning av närproducerade varor samt upphandla varor och tjänster med låg klimatpåverkan.

Ställföreträdarna har efterfrågat en uppföljning/utvärdering av de nya digitala matinköpen. En sådan uppföljning skall enligt uppgift göras i mars/april. De vill poängtera vikten av att utskicket denna gång går till ställföreträdarna och inte direkt till huvudmännen, då flera av dessa inte har förmågan att svara.